

можна вважати (за певних умов) потенційними споживачами легкоатлетичної спортивно-видовищної послуги.

Актуальним для легкої атлетики є і так зване “стимулювання першої покупки”, або першого особистого знайомства з цим видом спорту. В разі його вирішення, є об’єктивні підстави розраховувати на появу (формування) у споживачів нових потреб, які вони захочуть задовольнити шляхом споживання спортивно-видовищної послуги у вигляді регулярного відвідування змагань з легкої атлетики, чи перегляду їх телевізійної версії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Котлер Ф. *Основи маркетинга: Пер. с англ. - 2-е европ. изд. - М.; СПб.; К.: Издат. дом «Вильямс», - 1999. - 1056 с.*
2. Кутепов М.Е. *Маркетинг в зарубежном спорте: Учебное пособие. - М.; ГЦОЛИФК, Школа спортивного бизнеса ГЦОЛИФК, - 1993. - 144 с.*
3. Мічуда Ю.П. *Ринкові відносини та підприємництво у сфері фізичної культури і спорту. - К.: Олімпійська література, - 1995. - 152 с.*

THE ANALYSIS OF SERVICE CONSUMERS IN TRACK-AND-FIELD ATHLETICS

OLEG OKHRIMENKO

National University of Physical Education and Sports of Ukraine

Specific features and actual problems of introduction of marketing on track-and-field competitions in Ukraine are revealed in this work. The existing level of sports marketing development in Ukraine is analyzed. Practical recommendations to our organizers of track-and-field competitions on the basis of our own research are given.

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ РЕКРЕАЦІЙНО-АТРАКТИВНИХ ОБ’ЄКТІВ ДЛЯ ЗНАЙОМСТВА ЗІ ЛЬВОВОМ

ОЛЕНА ПАДОВСЬКА

Львівський державний інститут фізичної культури

Львів, позначений іще на картах XIV ст., як важливий пункт міжнародної торговельної мережі, віддавна став традиційним місцем паломництва. Місто святинь, заповідник архітектури під відкритим небом, де кожен камінь береже пам’ять про важливі історичні події, а споруди увібрали основні засади мистецької культури Заходу і Сходу, має власний неповторний колорит без аналогій у світовій архітектурі. Це засвідчив і факт прийняття нашого міста під міжнародну охорону ЮНЕСКО. Останнім часом Львів все частіше обирають місцем проведення наукових конференцій, масових, спортивних, культурних та мистецьких заходів міжнародного рівня. Кожен рік надає йому нового титулу: коли дотепер це було місто самміту, то у 2001 році має стати місцем зустрічі України із папою Іваном Павлом II. Ця епохальна подія накладає відповідальність на кожного із львів’ян.

Природньо-історичними та економіко-географічними факторами зумовлене значення Львова, як своєрідних рекреаційних воріт, що відчиняють гостинець до Карпатського регіону та країн Європи. Природно, що Львів втрапляє в сферу інтересів всіх зацікавлених у розширенні рекреаційно-туристичних можливостей регіону Карпат та Галичини. Особливого значення набуває формування коротких одноденних маршрутів для створення цілісного образу міста перед численними його відвідувачами.

Метою нашої роботи було визначення критеріїв відбору рекреаційно-атракативних

об'єктів для знайомства зі Львовом. Для вирішення цього завдання план екскурсивного маршруту укладається із врахуванням цілого ряду об'єктивно зумовлених, надважливих, на нашу думку, критеріїв:

1. склад екскурсійної групи (школярі, студенти, учасники наукових конференцій, різні групи туристів із різним соціальним статусом). Варто визначитися із адресуванням інформації і згідно цього формувати її характер, об'єм та глибину наповнення;

2. кількісна обумовленість оптимального числа екскурсантів (з досвіду не має перевищувати 20 чоловік)

3. час екскурсії (пора року, подія, що припадає на певне число, день тижня, час доби). Саме цей критерій дозволяє обрати тип екскурсії. Те, що у теплу пору року сприймається добре на пленері, взимку можна з успіхом ілюструвати на камерному матеріалі музейних експозицій, в приміщеннях. Зміст екскурсії необхідно актуалізувати і пов'язувати із актуальними подіями історико-культурного значення. Із днем тижня узгоджуємо розпорядок роботи атрактивних об'єктів – громадських установ, споруд із сакральним призначенням, музеїв. Своєрідно плануються проходи містом в ранішню, обідню чи вечірню пору: тут активно відчуті стан кожного з учасників, настрої групи і бажання дослухатися викладачів екскурсивного маршруту;

4. спосіб та зручність транспортного сполучення під час екскурсії (піший прохід, проїзд автомобілем, автобусний маршрут). Сюди ж маємо віднести наявність забезпечення транспортними засобами (мікрофон, мегафон), а також матеріальні можливості.

До критеріїв, що належать цілком до компетенції екскурсивного маршруту, його підготовки, організації й досвіду слід віднести наступні:

5. оптимальна організація маршруту екскурсії, правильний вибір екскурсійних об'єктів біля головних атрактивних об'єктів. Кількість домінант не має перевищувати десяти (немає планувати непарне число зупинок). Керуючись естетичним чуттям, провідник екскурсії показує об'єкти із найбільш виграшного боку. Важливо уникати суто зовнішнього огляду. Так, ансамбль вулиці Руської варто оглядати не лише іззовні, від кута церкви Корняківської вежі, але й перейшовши внутрішнім подвір'ям увійти до цього ансамблю крізь прегарно різьблений портал каплиці Трьох Святителів. Вхід до латинського сакрального собору дозволить не лише відчути велич пізньоготичного інтер'єру, але й оцінити красу вбудованої у храм оригінальної ренесансової пам'ятки – каплиці Святого Великого емоційного піднесення сягає сприйняття глядача, коли він порівнює ансамбль іззовні каплицю Боїмів із її інтер'єром, в якому блакитна ступка купули оптично розширює простір безмір Всесвіту. Знайомство із наскріжними проходами подвір'ями розширює інформацію про особливості житлової забудови площі Ринок. Під час екскурсивного маршруту варто звернути увагу на особливу привабу певних природних ландшафтів, пам'яток історії, культури, архітектури в залежності від погодних умов і навіть освітлення. Класичним прикладом змін інформації є створення серії натурних зображень одного мотиву при різному освітленні французьким малярем-імпресіоністом Клодом Моне: "Руанський собор в полудень" та "Руанський собор при заході сонця".

Агенералізація інформативного матеріалу, відбір головних ідей і фактів, що передаються екскурсантам. Маємо правдивий огром інформації стосовно історії, культурних пам'яток та духовних набутоків Львова. Це – численні путівники, довідники, туристичні альбоми, наукові праці, що стосуються найрізноманітніших ділянок діяльності міста. Кількість фактів культури невпинно зростає. З'явився навіть шкільний предмет із назвою "Львівознавство" із обов'язковим набором підручників. Серед велетенського масиву інформації важко вилучити дійсно необхідну інформацію. Вже склалася практика розглядати рекреаційно-туристичну діяльність як певну систему, що має складну ієрархічну структуру, і характеризується множиною інформаційних параметрів її функціонування. При цьому важливо мати певний інформаційний інструментарій, що дозволив

би здійснювати ефективний відбір даних за інтересами Замовника [1]. В повсякденній практиці екскурсійної діяльності необхідною умовою є жорсткий відбір інформації. З метою кращого її засвоєння реципієнтом потрібно увиразнювати оповідь яскравими моментами. Найбільше ж цінується вміння екскурсовода розставити акценти упродовж подорожі так, щоб паломництво до давнього й вічно юного Львова було сприйняте екскурсантами, як Подія, що надовго залишиться у пам'яті.

7. вибір типу екскурсії: 7.1. загальнооглядова (з метою ознайомлення із середмістям, історичним заповідником [2], особливостями сучасної забудови і планування міста); 7.2. екскурсія з вивчення сакральних об'єктів [3]; 7.3. екскурсія з вивчення житлової забудови (маємо в цьому плані унікальний історико-архітектурний комплекс – ансамбль вулиці Вірменської – цілком сформований з архітектурного боку, через знайомство із яким маємо нагоду пізнати такий культурний феномен на тлі середньовічного Львова, як життя вірменської громади. Час не знищив характерні риси унікального архітектурного середовища, а подальші напластування дозволяють простежити подальший розвиток міської архітектури. Тепер намагаються повернути їй первісний вигляд.) 7.4. екскурсія з метою показу сучасного використання старовинної забудови (одним із варіантів може стати вечірній прохід кав'ярнями міста [4]; відвідання мистецьких галерей “Гердан”, “Дзига” та показ банківських приміщень, що розмістилися у старовинних будиночках [5]; 7.5. екскурсія з вивчення архітектурних стилів (готика, ренесанс, бароко, ампір, сецесія, конструктивізм, сучасні форми забудови [6, 7]); 7.6. екскурсія музеями міста (бажано володіти планом екскурсоведення музейними експозиціями, не покладаючись надто на музейного працівника); 7.7. екскурсія садово-парковими комплексами (Стрийський парк, Погулянка, парк Залізні Води, Високий Замок, Личаківський та Янівський цвинтарі).

Під кінець хотілося б підкреслити, що визначальним критерієм у виборі рекреаційно-атракативних об'єктів має стати практика екскурсоведення та аналіз ефективності проведення екскурсії. Спілкування із екскурсантами, їх емоції, враження, зацікавленість та запитання можуть стати знахідками, які варто використати у підготовці наступних проходів Львовом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грицик В.В. Інформатизація рекреаційно-туристичної діяльності: проблеми, стан, перспективи. – В зб.: Міжнародний конгрес “Проблеми інформатизації рекреаційної та туристичної діяльності в Україні: Перспективи культурного та економічного розвитку”. – Трускавець, 23 – 28 Травня / 2000. – С.7
2. Крип'якевич І.П. Історичні проходи по Львові. – Львів: Каменяр, 1991. – 167с.
3. Храми Львова. Фотоальбом/ Авт.тексту І.Петрів. – Львів, 2000. – 175с.
4. Винничук Ю. Кнайпи Львова. – Львів: В-во “Сполом”, 2000. – 200с.
5. Винничук Ю. Легенди Львова. – Львів: В-во “Сполом”, 1999. – 256с.
6. Степанів О. Сучасний Львів: Путівник. – Львів: Видавничий центр “Фенікс”, 1992. – С.7-30
7. Архітектура Галичини ХІХ-ХХ ст. Вибрані матеріали міжнародного симпозиуму 24-27 травня 1994 р., присвяченого 150-річчю заснування Державного університету “Львівська Політехніка”/ За ред. Б.Чемериса, М.Кубеліка, Е.Гофер. – Львів, 1996. – 208с.

SELECTION CRITERIA FOR RECREATIONAL-ATTRACTION OBJECTS OF L'VIV SIGHTSEENG

OLENA PADOVSKA

L'viv State Institute of Physical Culture

Seven main criteria for one-day short city raetes formation are determined.